

[Camre.]

tinget urimelig. På disse uddannelsestrin er der ikke behov for en viden, som kun kan skaffes ved dissektion, og denne virker da også ofte meget ubehagelig på børn og unge.

Ministeren bør omgående sikre, at anvendelse af dyreforsøg begrænses mest muligt og forbeholdes egentlige forskningsformål. Det bør nævnes, at organpræparater her finder stigende anvendelse, og at film kan erstatte demonstrationer på dyr på de højeste uddannelsestrin.

Camre: Jeg har stillet det spørgsmål til undervisningsministeren, om ministeren vil være villig til at søge at begrænse anvendelsen af forsøgsdyr i undervisningen på de uddannelsestrin, hvor en sådan anvendelse ikke må anses for at være nødvendig.

Jeg erkender naturligvis, at der kan være et behov for at anvende forsøgsdyr inden for den lægevidenskabelige forskning og inden for forskellige former for uddannelse af mennesker på et biologisk felt, på et lægeligt felt, men da jeg har bragt i erfaring, at man anvender forsøgsdyr i folkeskolen, i HF-uddannelsen, på gymnasietrin og altså i forskellige højere uddannelser, hvor man må sige at denne anvendelse ikke er et rimeligt og nødvendigt led i undervisningen, vil jeg bede ministeren om at tage stilling til, om denne anvendelse bør standses. Der er naturligvis ikke tale om, at man laver det, der hedder lidelsevoldende dyreforsøg, men at man afliver dyr med henblik på dissektion, og det må skabe det indtryk, finder jeg, hos eleverne, at liv, at levende dyr, bare er noget, man kan slå ihjel for at bruge dem i undervisningen, det er ikke noget, man behøver at vise nogen særlig respekt. Jeg ved, at det vækker afsky hos mange børn og unge at deltage i disse dissektionsøvelser, og da de er, hvad jeg må betegne som overflødige, håber jeg, at ministeren vil standse denne anvendelse.

Undervisningsministeren (Knud Heinesen): Som anført i begrundelsen for spørgsmålet, kan det være berettiget, ja, nødvendigt at anvende forsøgsdyr inden for livsvigtig forskning og inden for visse højere uddannelser, og det er min bestemte opfattelse, at denne anvendelse foregår under be-

tryggende og humane former og kun i uomgængelig nødvendigt omfang. På den biologiske forsknings og sygdomsbekæmpelses område er anvendelsen af hvirveldyr reguleret ved en lov af 31. marts 1953, der fastsætter snævre grænser for og kontrolforanstaltninger med en sådan anvendelse.

På foranledning af overvejelser i Europarådet om eventuelt ophør med anvendelse af forsøgsdyr har en arbejdsgruppe under forskningsrådene i en udtalelse peget på, at man i den højere undervisning og forskning kan forvente en vis udvikling af alternative metoder, bl. a. i form af vævskulturer, som i nogen grad vil kunne erstatte anvendelsen af levende dyr. Der vil dog til stadighed være behov for anvendelse af forsøgsdyr i forskningen, idet funktionen af den intakte dyriske organisme samt virkningen af lægemidler og lignende funktioner ikke kan undersøges ved vævskulturmetoder, og herom er der vel næppe nogen uenighed.

I takt med den stigende anvendelse af audiovisuelle hjælpemidler vil det også inden for de højere uddannelser være rimeligt at overveje mulighederne for en yderligere begrænsning i anvendelsen af forsøgsdyr, og undervisningsministeriet vil følge udviklingen med henblik på en sådan begrænsning.

Hvad angår skoleområdet, har ministeriet ikke kendskab til tilfælde af anvendelse af forsøgsdyr i folkeskolen til aflivning og dissektion, og det må som anført af hr. Camre også anses for at være helt overflødigt.

For det gymnasiale niveau vedkommende har direktoratet for gymnasieskolerne og højere forberedelseseksamen i december 1967 udsendt en skrivelse til rektorerne, hvori det er anført, at det vil være naturligt og værdifuldt i biologiundervisningen i gymnasieklasserne, på studenterkursus og kursus til højere forberedelseseksamen, at læreren demonstrerer zöoanatomiske og zoofysiologiske forhold på dyrene selv. Det anføres videre, at lidelseforvoldende forsøg på levende dyr ikke må finde sted, og at aflivning af dyr, der skal anvendes til forsøg, må foretages af læreren på en hurtig og smertefri måde, og uden at eleverne overværrer aflivningen. Endelig henledes opmærksomheden på, at demonstrationer på dyr i en klasse i mange tilfælde vil kunne erstattes af film, f. eks. om dissektion af dyr og